

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Brösarp VC
Klinik

Allmänmedicin
Specialitet

2026-05-04
Datum

Magnus Tufvesson och Emil Rucinski
Inspektörer

SOSFS 2015:8
Föreskrift

Styrkor

- Valfungerande vårdcentral med god bemanning samt ett gott arbetsklimat och hög trivsel bland medarbetarna.
- En större andel äldre och multisjuka patienter söker i första hand till vårdcentralen, vilket talar för ett högt förtroende och god kontinuitet. Detta ger ST-läkarna goda möjligheter att följa patienter över tid och utveckla kompetens inom kontinuitetsbaserad primärvård.
- Handledare, övriga specialister och övrig personal utgör ett gott stöd för ST-läkarna. Verksamheten präglas utbildningsfokus och en god utbildningsmiljö.
- Valfungerande och engagerad studierektor samt studierektorsorganisation med god och regelbunden kontakt med verksamheten.
- Erfaren och engagerad vårdcentralschef med långvarig förankring och god kontinuitet i verksamheten.
- Stabil personalbemanning med rekrytering från den egna verksamheten, där AT-läkare går vidare till ST och senare kvarstår som specialister.
- På enheten finns specialistkompetens inom akutsjukvård.
- Den gemensamma expeditionen lyfts av ST-läkarna som valfungerande och främjar det dagliga samarbetet, då ST-läkare arbetar tillsammans med underläkare och AT-läkare.
- Sit-in-bedömningar genomförs under halvdagsmoment för att bedöma patientarbete, kliniskt resonemang och arbetsflöde.
- Handledare medverkar under rondarbete för att möjliggöra bedömning av handledningskompetens samt ST-läkarens arbete i team.

Svagheter

Förbättringspotential

- Fortsätt utveckla arbetet där ST-läkarna ansvarar för handledning av studenter samt skapa en tydlig lokal rutin för detta.
- Fortsätt utveckla arbetet med handledning på handledning som redan har påbörjats. Detta kan omfatta både handledning av studenter enligt ovan och handledning av andra medarbetare. Ge även strukturerad återkoppling i samband med teammöten och rondarbete.
- Fortsätt utveckla det lokala arbetet kring vetenskapligt förhållningssätt, exempelvis genom Journal Club eller andra former av strukturerade artikelgenomgångar. Verksamheten rekommenderas även att nyttja den regionala rutin som är under framtagande för att tydliggöra hur vetenskapligt förhållningssätt kan värderas och bedömas inom ST-utbildningen.
- Låt ST-läkarna vara delaktiga i handläggning av medicinska avvikelser och ge förslag till MLA kring fortsatt handläggning. ST-läkarna kan även ges möjlighet att redovisa detta arbete vid arbetsplatsträffar. Ge strukturerad återkoppling inom området.
- Fortsätt utveckla undervisningsmomenten och ge ST-läkarna möjlighet att regelbundet hålla föreläsningar och utbildningar. Använd gärna stödmaterial och instrument för strukturerad återkoppling, exempelvis via kliniskhandledning.se och ha formulär lätt tillgängliga i verksamheten.
- Bredda handledargruppen genom att involvera fler av enhetens specialister i handledningsuppdraget. Verksamheten kan även överväga att avsätta särskild tid vid läkarmöten för diskussion kring utbildningsfrågor, bedömningar och kompetensvärdering av ST-läkare.
- Ge ST-läkarna möjlighet att leda läkarmöten och arbetsplatsträffar samt ge strukturerad återkoppling på ledarskap och genomförande.
- Se över hur verksamheten arbetar med uppföljning av sidotjänstgöringar och nyttja möjligheten till regelbunden återkoppling från ST-läkarna efter genomförd placering. ST-läkarna kan även involveras i att se över och utveckla lokala rutiner inom områden kopplade till den klinik där sidotjänstgöring nyligen genomförts.

STRUKTUR

A Verksamheten

Brösarps vårdcentral bedrivs i regional regi inom Hälsoval Skåne. Ca 6 750 listade. Tjänstgöringen bedöms vara tillräckligt allsidig för att uppfylla de krav målbeskrivningen ställer. BVC finns på enheten där ST får tjänstgöra. MVC-verksamhet tas del av via placering på kvinnoklinik. Hemsjukvård ingår i vårdcentralens uppdrag och SäBo finns kopplat till enheten där ST deltar. De övergripande riktlinjer som behöver finnas från vårdgivaren för att säkra att ST bedrivs med jämn kvalitet samt utvärderas finns. Vårdcentralen har flera olika sköterskemottagningar och man jobbar i team med rehab-personal. Vårdcentralen, och dess ST, deltar i handledning av läkarstudenter

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur verksamhetens specialiseringstjänstgöring ska genomföras.
- Vårdgivaren tillhandahåller skriftliga riktlinjer för hur bedömning av ST-läkarens kompetens ska göras.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Kvalitetsindikator

- Det finns rutiner som, utöver extern granskning, anger hur kvaliteten i ST-utbildningen kontinuerligt ska utvärderas och säkerställas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

6 tillsvidareanställda specialister i allmänmedicin och ytterligare 1 som tjänstgör som timvikarie. Utöver timvikarie motsvarar detta 5 heltidstjänster (500%). ST-läkarna har samma handledare som också är specialist i akutsjukvård. Totalt 5 allmänläkare har aktuell handledarkompetens.

2 ST-läkare tjänstgör på enheten vid granskningen. En ST-läkare kombinerar med ST i akutsjukvård och den andra är sedan tidigare färdig specialist i akutsjukvård.

Sedvanlig kompetens inom övriga relevanta professioner som krävs för hälsovalet finns i arbetsgruppen och ST-läkarna samverkar med dessa, t ex via ronder. Valfungerande studierektorsorganisation. Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren finns gällande ST-utbildningens utformning. Regelbundna handledarträffar erbjuds 1 gång per termin på både lokal och regional nivå.

Föreskrift

- Den huvudansvariga handledaren har ett bevis om specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Övriga handledare är legitimerade läkare med relevant specialistkompetens.
- Det finns tillgång till specialistkompetent studierektor, som har genomgått handledarutbildning.
- Det finns tillgång till handledare i en omfattning som motsvarar behovet av handledning.
- Det finns tillgång till medarbetare som kan ge nödvändiga instruktioner.

Allmänna råd

- Studierektor har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Det finns generella skriftliga instruktioner för hur handledningen av ST-läkare ska gå till.
- Handledarna ges minst en gång per år möjlighet till utbildning/uppdatering/kompetensutveckling inom området.
- Det finns skriftlig uppdragsbeskrivning för studierektorn.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Ändamålsenliga lokaler och adekvat utrustning. ST- läkarna delar expedition tillsammans och trivs mycket väl med detta. Det finns akutrum, gyn/rekto-rum, öron- och ögonmikroskop, dermatoskop samt övrig utrustning som behövs för modern primärvård. ST-läkare har tillgång till medicinsk litteratur, kommunikationsverktyg och databaser.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- Utrustning för diagnostik, utredning och behandling är adekvat.
- Utrustning för mottagningsverksamhet, möten och behandlingskonferens på distans är adekvat.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- Det finns tillgång till relevanta IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas samt stöd från bibliotek eller FoU-enhet under hela specialiseringstjänstgöringen.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens upplägg

I området beskrivs ett pågående förändringsarbete gällande kvälls- och helgmottagning som riskerar påverka ST-läkarnas utbildning inom detta ST-mål. Man bedöms uppfylla målen för jourtjänstgöring/beredskap i nuvarande tjänstgöring men vi rekommenderar att man tänker in detta ST-mål i det akuta patientflödet på vårdcentralen för att säkra upp att målet uppfylls även framgent.

Vi inspektionstillfället tjänstgjorde ingen vik läk/BT med sikte mot ST. Därav lämnas denna ruta utan bock.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- Verksamheten tillhandahåller skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas, samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg. Dessa ska vara kända och användas.
- Jourtjänstgöring/beredskap utgör en adekvat del av tjänstgöringen.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjlighet att uppnå målen i målbeskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Föreskrift

- Verksamhetschefen på det tjänstgöringsställe där en ST-läkare genomför sin huvudsakliga tjänstgöring har det övergripande ansvaret för ST-läkarens ST-utbildning.
- Den ansvariga verksamhetschefen ansvarar för att det för varje ST-läkare tas fram ett individuellt utbildningsprogram och att det för varje ST-läkare utses en huvudansvarig handledare.
- Varje ST-läkare har ett utbildningsprogram som utgår från målbeskrivningen och som omfattar de utbildningsaktiviteter som behövs för att uppfylla kompetenskraven i målbeskrivningen.
- Utbildningsprogrammet följs upp regelbundet och revideras vid behov.
- Studierektorn samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildningsaktiviteter.

Allmänna råd

- Studierektorn är en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- I studierektorns arbetsuppgifter ingår att ansvara för att utarbeta introduktionsprogram för ST-läkarna.
- Studierektorn tar del av kompetensbedömningarna.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Leg läkare som arbetar vid enheten med sikte på ST och som avslutat sin BT och/eller BT-läkare som påbörjat sin ST med BT vid enheten har tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning i enlighet med ST.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

E Handledning och kompetensbedömning

Handledningen på vårdcentralen bedöms väl uppfylla målbeskrivningens krav. Sidotjänstgöringsavtal finns framtagna av studierektor. Lokalt förbereder ST och huvudhandledare inför, och följer upp efter, sidotjänstgöring så att kvalitetsindikator bedöms vara uppfylld.

Föreskrift

- Varje ST-läkare ges kontinuerligt handledning i form av stöd och vägledning med utgångspunkt i det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST-läkare.
- Varje ST-läkare har tillgång till en handledare för varje del av tjänstgöringen.
- Den huvudansvariga handledaren bedömer ST-läkarens kompetensutveckling kontinuerligt, med utgångspunkt i målbeskrivningen för specialiteten och det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns fastställda rutiner för bedömningar av ST-läkarens kompetens.
- Verksamheten har rutiner för hur den kontinuerliga bedömningen dokumenteras (För ST enligt 2015:8 är verksamhetschef ansvarig enligt ovan)

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner, samt återkoppling från de som har gett instruktionerna.
- Handledningen är inplanerad i den ordinarie tjänstgöringen för huvudansvarig handledare och ST-läkare.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör vid det tjänstgöringsställe där ST-läkaren genomför sin huvudsakliga specialiseringstjänstgöring. Om så inte är fallet ska vårdgivaren på något annat sätt säkerställa att huvudhandledaren är tillgänglig för handledning och även i övrigt har förutsättningar att utföra sitt uppdrag.
- Varje handledare har genomgått handledarutbildning som tillgodoser kraven enligt föreskriften.
- Om det finns en risk för att en ST-läkare inte kommer att uppfylla kompetenskraven bör det leda till en åtgärdsplan. En åtgärdsplan bör omfatta justeringar i det individuella utbildningsprogrammet, förändringar i vårdgivarens utbildningsinsatser eller tydligare krav på ST-läkarens insatser.
- Ändamålsenliga metoder används för bedömningar av ST-läkarens kompetens.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser planeras in i utbildningsprogrammet och ST får åka på den utbildning som rekommenderas. Fyra timmar per vecka finns avsatt för självstudier och arbete med egen fortbildning. ST-läkarna har gemensam ST-utbildning en gång per månad som samordnas via SR. Strukturerade läkarmöten finns på enheten varje vecka för interkollegial dialog och fortbildning. Den teoretiska utbildningen ni redan har på vårdcentralen kan systematiseras ytterligare genom att medvetandegöra kopplingen till delmålen i ST-läkarnas målbeskrivning. Använd gärna befintliga strukturer, t ex i form av de läkarmöten ni redan har, och gör ST-läkarna delaktiga i detta arbete.

Föreskrift

Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket enligt SPUR-modellen innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen och individuella utbildningsprogrammet.
- ST-läkarna genomgår den utbildning som planerats i enlighet med målbeskrivningen och det individuella utbildningsprogrammet.

Allmänna råd

- Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerade interna utbildningsaktiviteter.
- Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerade externa utbildningsaktiviteter.
- Det individuella utbildningsprogrammet innehåller planerad tid för självstudier.

Kvalitetsindikator

- Den teoretiska interna utbildningen är systematiskt uppbyggd med koppling till Socialstyrelsens delmål.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete

På enheten hålls regelbundna möten där nya behandlingsrekommendationer och medicinska rön diskuteras. ST-läkarnas utveckling inom dessa områden följs fortlöpande av handledare med återkoppling. Verksamheten kan utvecklas ytterligare genom exempelvis Journal Club eller andra former av strukturerade artikelgenomgångar.

ST-läkarna genomgår regional utbildning i vetenskapligt förhållningssätt och genomför även vetenskapligt arbete. Det finns goda möjligheter till kvalitetsarbete och ST-läkarna får ansvar för olika diagnosområden. Genomförda individuella arbeten presenteras normalt vid regionala ST-läkarmöten, men detta har inte skett under det senaste året.

ST-läkarnas delaktighet i patientsäkerhetsarbete och avvikelshantering bedöms uppfylla målen enligt de allmänna råden, men området kan utvecklas vidare enligt förslag under "förbättringspotential".

Föreskrift

- ST-läkarens kompetens inom medicinsk vetenskap bedöms utifrån kunskap kring vetenskapliga metoder och forskningsetiska principer.
- ST-läkaren bedöms utifrån förmågan att kunna kritiskt granska och värdera vetenskaplig information, samt i sitt arbete ta ansvar för att omsätta och tillämpa denna kunskap.
- ST-läkaren deltar i systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete i sådan utsträckning att förutsättningar för delmåluppfyllelse föreligger.
- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Det finns goda förutsättningar för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- Det finns goda förutsättningar för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.

Allmänna råd

- ST-läkaren ges möjlighet till utbildning inom patientsäkerhetsarbete och systematiskt kvalitetsarbete.

Kvalitetsindikatorer

- Under det senaste året har av ST-läkare genomförda arbeten publicerats och/eller presenterats (av ST-läkaren) vid vetenskapliga/professionella sammankomster.
- Det finns tillgång till ett välfungerande doktorandprogram.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Det finns goda förutsättningar för att träna och utveckla ledarskapskompetens, och verksamheten bedöms redan göra mycket lokalt inom området. För att ytterligare stärka detta rekommenderas att ledarskapsträningen tydliggörs och planeras mer konkret i ST-läkarnas individuella utbildningsprogram. Det kan exempelvis omfatta att leda mindre team och grupper samt delta i olika ledningsrelaterade uppgifter på enheten. Det rekommenderas även att verksamheten tydliggör hur träning, handledning, bedömning och återkoppling inom ledarskap genomförs lokalt.

ST-läkare har haft ansvar för studenter och också fått till återkommande handledning på handledning av läkarstudenter. Det rekommenderas fortsatt få möjlighet att träna handledning av studenter och kollegor samt vidareutveckla den goda grund som finns kring undervisning av olika grupper på vårdcentralen. Strukturerad återkoppling inom dessa områden bör ges fortlöpande.

Regionen erbjuder deltagande i FQ-grupp för inomprofessionell reflektion.

Chef är väl insatt i ST och ST-läkare har "skuggat chef". Det finns inplanerade utbildningsaktiviteter där ST föreläser för kommunens personal och där chef ger återkoppling efter presentation. Detta utgör ett gott exempel på återkoppling på ledarskapsmålen för ST.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att kontinuerligt utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren bedöms kontinuerligt i medicinskt ledarskap och multiprofessionellt samarbete och återkoppling sker.
- ST-läkaren genomgår utbildning i hälso- och sjukvårdens förutsättningar i enlighet med målbeskrivning.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkaren bereds möjlighet att planera och genomföra undervisning.
- ST-läkarens kompetens i undervisning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.
- ST-läkaren bereds möjlighet att handleda medarbetare och studenter.
- ST-läkarens kompetens i handledning bedöms fortlöpande och återkoppling sker kontinuerligt.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i reflektion i grupp i enlighet med målbeskrivningen.

Kvalitetsindikatorer

- Det finns möjlighet att auskultera hos chefer och ledare inom organisationen.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.